

Õiguskantsler

Hr Tarvo Kruup
Politsei- ja Piirivalveameti
Ida prefektuur
ida@politsei.ee

Meie 07.01.2020 nr 7-7/191819/2000078

Kontrollkäigu kokkuvõte Rakvere politseijaoskonna arestimaja

Lugupeetud härra Kruup

Õiguskantsleri nõunikud kontrollisid 30.10.2019 ette teatamata Politsei- ja Piirivalveameti Rakvere politseijaoskonna arestimaja (edaspidi arestimaja).

Positiivne on, et arestimajas viibivate vahistatute, kinnipeetavate ning arestialuste (edaspidi: *kinnipeetute*) avaldustele märgitakse, kuidas ja millal on pöördumised lahendatud. Arestimaja annab kinnipeetutele vajaduse korral kasutada jalanõud ning abistab kinnipeetuid arsti vastuvõtuaja registreerimisel. Hea on ka see, et arestimaja säilitab teabe käsimüügiravimite kohta: mis ravimeid, kui palju ja millal kinnipeetutele antakse. Seejuures tuleb paremini jälgida, et aegunud ravimid kasutuselt kõrvaldataks ning nõuetekohaselt hävitataks. Kiitust väärrib arestimaja ja Viru Vangla koostöö, et kinnipeetu saaks talle määratud ravimeid võtta ka arestimajas.

Arestimaja jalutushoovid peavad olema nõuetekohased. Iga üksikjuhtumi puhul tuleb hinnata, kas ööpäevase videovalve rakendamine on põhjendatud. Kambri hügieeninurk peaks olema varjatud, nii et seda ei saaks ka järelevalvet tehes kaaluka põhjuseta ukseilmast jälgida. Mitmekohalises kambri peab hügieeninurk olema muust ruumist korralikult eraldatud. Kinnipeetut puudutavad dokumendid tuleb koostada korrektselt. Soovitan kaaluda võimalust panna turvalisuse paremaks tagamiseks ka tavakambrite akende ette pleksiklaas, mis kaitseb aknaid lõhkumise eest.

Õiguskantsleri nõunikud tutvusid kontrollkäigul arestimaja ruumide ja dokumentidega ning vestlesid arestimajas olnud kinnipeetutega.

Istekoht jalutushoovis

Rakvere arestimaja jalutushoovides puuduvad siiani istekohad (vt ka eelmise kontrollkäigu [kokkuvõte](#)). Piinamise ja Ebainimliku või Alandava Kohtlemise või Karistamise Tõkestamise Euroopa Komitee (CPT) on oma [eelviimase visiidi raportis](#) (p 36) soovitanud Eesti arestimajade jalutushoovidesse teha muu hulgas ka puhkekohad. CPT on istumisaipa oluliseks pidanud ka 2018. aastal [Aserbaidžaanile](#) (p 60) ning 2017. aastal [Hispaaniale](#) (p 61) antud soovitusel. Õiguskantsleri soovitusel on pingid pandud nii [Paide](#) kui ka [Rapla arestimaja](#) jalutushoovi. Istekohad tuleb teha ka Rakvere arestimaja jalutushoovidesse.

Videovalve

Politsei kinnipidamiskohti kontrollides on õiguskantsler korduvalt juhtinud tähelepanu sellele, et videovalve rakendamine kinnipeetu kambri peab olema igal üksikul juhul kaalutud otsus (vt nt 2019.

Õiguskantsleri Kantselei

Kohtu 8, 15193 TALLINN. Tel 693 8404. Faks 693 8401. info@oiguskantsler.ee www.oiguskantsler.ee

aastal Põhja prefektuuri korrakaitsebüroo kinnipidamiskeskusele antud [soovitus](#)). Seega tuleb kaaluda, kas kinnipeetu ööpäevane videovalve on möödapääsmatult vajalik (nt terviseseisundi tõttu), ning otsustada, kas ja kui suures ulatuses võiks seda konkreetsel juhul kasutada (vt nt Kärkla arestimajale 2018. aastal tehtud [soovitus](#)). CPT on pidanud oluliseks ka seda, et kui kambris toimuvat on erandkorras otsustatud video vahendusel jälgida, oleks videopilti jälgiv ametnik kinnipeetuga samast soost (vt CPT 2019. aasta [raport](#) Ühendkuningriigi kohta, p 32).

Privaatsuse tagamine

Rahul ei saa olla sellega, et Rakvere arestimaja kambriuste vaateakendest on võimalik jälgida kambri hügieeninurka. Õiguskantsler on mitmel korral juhtinud tähelepanu, et niisuguses olukorras võidakse rikkuda kinnipeetu õigust inimvääriskale kohtlemisele ja privaatsusele (vt 2019. aastal [Jõhvi arestimajale](#) ja [lühiajalise kinnipidamise ruumide kohta](#) saadetud soovitus).

Samuti ei ole arestimaja mitmekohalistes kambrites hügieeninurk muust ruumist korralikult eraldatud. Kui kamber on mõeldud mitme inimese tarbeks, tuleb hügieeninurk korralikult eraldada (vt 2019. aastal lühiajalise kinnipidamise ruumide kohta antud [soovitus](#) ja Tartu arestimajale saadetud [soovitus](#)).

Aegunud ravimid

Õiguskantsleri nõunikud leidsid kontrollkäigu ajal arestimajast aegunud ravimeid. Tervishoiuekspert juhtis aegunud ravimitele tähelepanu ka eelmise kontrollkäigu [kokkuvõttes](#). Palun tagada, et ravimid, mille säilivusaeg on lõppenud, hävitataks nõuetekohaselt.

Dokumentide vormistamine

R. P. kohta 21.10.2019 koostatud tervisekontrolli aktis puudusid andmed kinnipeetu tervisekahjustuste kohta. O. K. kinnipidamisprotokollis (koostati 25.10.2019) ning kinnipeetu allkirjaga õiguste ja kohustuste tutvustamise lehel puudus info, kas tema kinnipidamisest oli lähedasi teavitatud ning mis oli selle tulemus. Sama võis täheldada 17.10.2019 koostatud A. P. dokumentide kohta.

Aknakatted

Arestimaja töötajad leidsid, et turvalisuse paremaks tagamiseks oleks otstarbekas paigaldada kambriakende ette pleksiklaas, nagu on praegu tehtud kainestuskambris. Pleksiklaas kaitseb kambriaknaid lõhkumise eest ega lase aknatrellide külge kinnitada nõore jms. Eeldusel, et läbi pleksiklaasi pääseb kambrisse piisavalt loomulikku päevavalgust, võiks pleksiklaasi kasutamist kaaluda.

Ootan Teie seisukohta soovitude suhtes hiljemalt 31.01.2020.

Austusega

/allkirjastatud digitaalselt/

Ülle Madise

Käti Mägi 693 8414, Kati.Magi@oiguskantsler.ee